

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

MAGYAR ÉS VEND NYELVŰ VEGETYES TARTALMU HETILAP.

A „Muraszombati gazdasági fiók-egylet“ és a „Muraszombati dal- és zene-egylet“ hivatalos közlönye.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

Előfizetési ár:
Égész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. Negyedévre 75 kr.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadóhivatalhoz (Grünbaum Márk) intézendők.

Felelős szerkesztő: VOGLER JÓZSEF.
Kiadó-tulajdonosok:
VOGLER JÓZSEF és GRÜNBAUM MÁRK.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények egyelőre szintén a lap kiadóhivatalához intézendők.
Hirdetési díj: 1 hasábos petitors egyszeri hirdetésnél 10 kr. többszori hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr.
Nyilttér petitorsa 25 kr.

Előre!

1861-ben, midőn az osztrák-magyar monarchiában a „Bach-korszak“ eltűnté után a szabádmozgásnak első tünetei váltak érezhetővé, léptem mint szerkesztő a nyilvános harczterre, szerény állomásom hét éven keresztül hivatásköröm alárendelt tagjaként segédkezvén az állam ujjaalakításán; nem vagyok tehát unozék a hírlapirodalom terén és ismerem fontosságát, befolyását és hatását is a sajtónak.

A „Muraszombat és vidéke“ fennállása óta nagy érdeklődéssel követtem e lapok által elért sikert és azt tapasztaltam, hogy a szerkesztők és munkatársak közhásznak, nemes törekvése fárasszó, önzetlen és mellette nem egészen sikertelen volt. Járásunk népessége — habár ma csak elvétve — annak idején a kultur-munka teljes elismerésében majd e hazafiakról még hálásan fog emlékezni.

Igen tisztelt barátom s élestopillu elődöm Kovács Károly ur e vállalatot bucsuzójában előlöttninek deklarálta ugyan és — családva, elfáradtan s a sikeren kételkedve — a fegyvert zászólást letette.

Nem tudtam és nem tudok megbarátkozni azon gondolattal, mikép a kis munkakör minden erőmegfeszítése és minden hazafias odaadása egyszerre elvágyassék, azért mint rég kiszolgált invalidus bátor vagyok a letett zászólást újból megragadni, azt magasra tartva mindaddig, míg e lapok tovább vezetésére helyettem egy más, alkalmas, fiatal, odaadó erő találkozik. Addig is kérek elnézést és szives pártfogást.

Örömmre kell konstatálnom, hogy e lapok eddigi szerkesztő és kiválóbb munkatársai már-már ismét a lengetett zászóló köré sorakoznak.

Téhat gyorsan előre, ismét munkára fel!

Kiki saját helyére s a puskaport jó száraz állapotban tartsa!

Széchenyikut, 1888. december 31.

Vogler József.

Vasvármegye tűzrendészeti szabályrendelet tervezete.

(Folytatás.)

A községi tűzörség szervezése.

35. §. A tűzörség teje, illetve főparancsnoka, mint ilyen az előjáróság és képviselő-testület tanácskozásában részt vesz mint tűzörségi elődó, de szavaival joggal csak az esetben bír, ha törvény szerint tagja az előjáróságnak vagy a képviselőtestületnek.

Napre!

V-1861-nom. gda szo v-ausztriaskoj-magyarszkoj monarchii po preminanyi „Bach-vremena“ szlobodnoga gibanya prvi szkzki posztali csütlivi, szam sztopo kak brodnik na ocivesztno bojnomesztu; vu mojem prosztnom sztalisi szkoz szedem let kak mojega zezvá-noga kroga podlozna kotriga szam pomágoa no országa za novo posztavlanyi, téhat szam ne novínk na prosztori novinipiszanya i poznam vágo, moes i túdi djáne novin.

Od vremena nasztávlénja „Muraszombat és vidéke“ szam z-velkov radeszjov naszedívaó szpravlenye etih novin i szam sze doszvedoco, ka brodnik i delavuih prijatlov obcsinszko hasznovita, nemeska pascselivoszt je trúdna, ne oszvojenja, i itak ne czelo brez haszka bila. Nasega járása lúdszto — csibár dnezsz szamo niszterno — v-onom vrémeni vu czetom szpoznávnanyi obrázványa dela — bode sze zse szpominalo od etih domoszjov.

Trno posztáváni moj priátel ino moj preidnik goszpod Kovács Károly szo bár té novine vu szvojoi szlobóvzényi za predvrémne ime-núvali i — szo vkányeni, obrúdni i vu szpraviscsem dvojeni — oroszjé sz-szasztavov doli djáli.

Ne szam znao, i nevém sze zmériti sztov miszjeljov, ka bi sze té mále obrázványa kroga rodovine iz vsze mocsi napynene i vszo áldványa na ednok gor henyaló, záto kak zdávno vó zaszlúzszeni szob katona szam bátriven doldjáno zasztavo z-nova v-róko zéti i nye visziko derzszati dokeczasz, dokecs sze za novin delaszpláványe meszto méne edna drúga, prilicsnejsza, mlájsza, nató dajócsza mócs nájde. Z-veszéljóm vidim, da etih novin de toga vréména brodniki i vred-nejé delavni priátelje sze zse pá z-nóva okoli plahocejécsze zaszta-vedred posztávájvo.

Záto hitro napré, pá czoj k-deli! Kiki na szvoje meszto, i puskeni práh vu dobrom szúhom sztalisi drzsati!

Széchenyikut (Petáncz), 1888. decz. 31.

Vogler József.

Vasvármegyőva ognyenoga réda szabályrendeletov naminyáványe.

(Nadaliványe.)

Gnojnszka ognya-branitelzszta szpraviscse.

35. §. Tűzörséga gláva ali szí főparancsnoka kak táksi ju naprej bodési i képviselő-testülete gylúgéljáz szí to vzeme kak tűzörséga naprejdvánik, ali szlavati moes szamo teda má, esi je z-vozávednim tátom vu ti naprej bodési raeszn i képviselő-testület túdi valon.

TÁRCZA.

Karácsony.

Az óra éjfelt út... a téli éj esőndében megkondul az éjféli mise hangja a toronyban. Ifjú s agg, nő és gyermek — templomba seregel s míg az emberi test tagjait a hideg borzongatja, a szivekben a karácsonyi érzések melege ünnepel. Az utcákon zaj, élet, várakozás, valami rejtelmes csoportosulás, melynek áradata egyenesen a templom felé tart, ahol ezalatt már megzendült az orgona s az Allelujáék erős hullámmal törnek a magasba! Nem hiába oly szép a karácsony ünnepe, de mindenütt meg is találjuk, a föld bármely zugában keressük is föl; egyként otthon van derűs örömeivel az északarkú fagyos lakónál és a forró égűvek tarka világában, csak az ünneplés módja különbözik; v:aga az ünnep mindenütt ugyanaz: **a hit és szeretet ünnepe**, mely a mennyország perceit lopja le a szivekbe s a családi boldogság melegét sugározhatja föl bennünk!

Ha magasztos a karácsony ünnepe falun, még feltűnőbb az a nagyvárosban, a melynek élete a szent estén egyszerre megváltozik. A falu utcai máskor is esőndesek, kihaltak és így a karácsonyesti némaság fel sem tűnik. De bezeg a nagyvárosban! Üresen zörögnek az omnibuszok végig a kövezeten; egy-egy alak néman húzódik meg valamely rejtejt szögletbe, titokzatos csomagot szorítva a hóna alatt, míg arczán örömteljes várakozás tükröződik. Összeszagnak-búgnak a konduktorok is, egymással mondogatják hogy ma korábban végzik be a szolgálatot s már előre döröszli kezüket a jó vacsora és lobogó tűz reményében. Mindenkinem van kit és van mivel megörvendeztetnie.

Elhagyatottan tátongnak az utcaszögletek, nem virít messziről már a hordár piros sapkája; — minden ki van halva; — minden élet be-költözött a házak szűk falai közé! *S jaj annak, akinek e napon nincs otthon! Jaj annak, aki nem ilhet nyájas családi körben, barátságos beszélgetésben merülni! Anak is, ki máskor feleli elhagyatottságát, ilyenkor két-szeresen fáj az!*

TÁRCZA.

S z v é t k i.

Vőra pou nouci vdári... v-zimszkoj nouci sze zvonijezke oglászjio vtórmí. Mládi, sztalí, szenszka, decza sze vsze v-czérkev peszjesjo, ino dokecs eslovecsko tejló mraz mantrá, v-szerczaj sze szvétki dévni veszjeljo. Na czesztajj lárna, csákánye, nazgrúntano, steromi véksi tao perti czérkvi derzsj, de szo sze orgole zglászile, ino szvéti peszmi idejo vu viszikuoucs.

Nej zaman szo koledni szvétki tak jáko lejpi, i sze poszédik je tak nájdémo, de stécs vu káksen sté mesztáj je gori poiseomem, vsze povszéd je domá z-vedermiuni radosztnoi, escece plououci z-mraznom konti i poudnéva vrejloga pojára czifrasztno szvétji szamo sze szvetizostoi djánye loncsi, szam te szvétek je vsze poszéd te eden **vőre i lúbéznoszti szvétek**, stori te nebeszke minoute pokrádne doli vu szrezé i familie blájszszszta toploucsje otrakúje gor onani.

Csi szo ti koledni szvétki pouzni na veszniczaj, tem bole esce vu veliki varasej, steroga szitek vu etaksem zvezésesnom veszéri sze za ednok pre-mitné. Na veszniczaj szo zvtúntoga po veszéráj tújo i na etaksi veszérásnyi koledni szvétek szkoron nej nácsiki. Nego vu velkon várasi! Prázno klobocszjo, v-nimbuzsi, fiákéri, po kamenaj viliezaj; gdsr i gdsr sze nájde vu káksen konti edno tejló, stero pod pazjami; zaszúkanó níkaj szkrivnoga neszé i vu lijezaj radoszt czvété; v:klíp szí sztopujaje te konduktori eden ovomi praví ka gnezsz szvojo szlízszbo itrej szkoneszajo, ino naprej szí sze roké szmij-csejo na tou radoszt, kaj do gnezsz dobro veszérjo meli med szvojoj familiov. Vszáki má komi — i zúa góca zszelzítli. Olsztávléno zjijajo na viliezaj kíkloujve, ár zse tam ne sztojij z-erdécsos sapkov te varaski szluga, vsze sze mertvo káeze, szszki zsv szv je zse notri potégno vu szvojevga sztána teszne sztené. *Jaj onomi ki nejma szvoj sztan! jaj onomi ki nevre szedeti pri szvojoj familiji.*

36. §. A tüzörség négyféle szolgálatot teljesít; u. m. őrgyakorló-, tűzoltó- és rendkívüli szolgálatot.

37. §. Az őrszolgálat úgy történik, hogy a parancsnokság által naponta megjelölt számú őrség küldetik ki, mely nyáron és pedig martius 1-től szeptember hó végéig este 9 órától reggel 4 óráig, télen azaz október hó 1-től február hó végéig este 7 órától reggeli 5 óráig részben az őrtányán tartózkodik, részben őrtáratot tart. — Ezen őrség létszáma beleértve esetleg a kirendelt önkéntes tűzoltókat is 100 házig 4, 200 házig 6, 300 házig 8, 400 házig 10, ezen felül 10-től 16 ember.

38. §. A kirendelt őrség egy őrparancsnok, ott a hol tűzoltó-egyesület van, tűzoltó vezetése alatt este a szertársónal vagy helyettesével jelennek meg, a szolgálatot egy jelenlévő tiszt rendelkezése szerint átveszi, s miután a tűzoltószerek rendben lévőll meggyőződött illetve intézkedett, nyáron esti 10 óráig, télen pedig esti 9 óráig kisebb csoportokra oszolja, a község utcáiban őrtáratot tart. Ekkor az őrség első fele az őrtányára tér, hol éjjel után 1 óráig nyugvást tart, a többi pedig az őrtáratot folytatja. Éjjel után 1 órától éjjel után 4, illetőleg 5 óráig a másik félrészt tart nyugvást, míg a többi őrtáraton van. Az őrtáratok befejezése s a jelentési napló kitöltése után a szertársónal vagy helyettesével megjelenve s a megjelenő ügyelő tisztnek is jelentést téve — szétosznak.

39. §. Az őrség kötelessége örököndi a felett, hogy a községi lakosság személye és vagyona — különösen a tűzvést illetőleg biztonságban legyen. Teljesíti mindazon köteleket is, melyeket eddig az éji örök és az azok mellé kirendelt vizgatók teljesítettek. E végből a helységet folytonosan körüljárják, a koresmákat, szeszes italokat árulók, valamint a gyanus egyének házait éjelenként több ízben megvizsgálják, zárórák betartására felügyelnek, s ha rendelenes dolgot vesznek észre, azt a parancsnokságnál, a község előljárájánál, esetleg a csendőrségelnél azonnal bejelentik, minden gyanus személyt letartóztatnak s azt a község előljárájához kísérik. Tűzvész esetében a tüzelet adják meg — akár a harangok felreverésével — akár más alkalmas módon, s a készenlében álló tűzoltószerek a vész színhelyére szállítsák s ott működésbe lépnek. Ha a köz- és vagyonbiztonság nagyobb mérvben van veszélyeztetve, a tűzörség száma megszaporítandó.

40. §. Az őrszolgálat kisebb községekben rendes körülmények közt csak éjlekre rendeltek ki. Vásár, bucsu, szoroas, ellenőrzési szemle, katonai átvonulás, vagy oly alkalommal, midőn a személy- és vagyonbiztonság veszélyeztetése feltehető — tehát szeszes és viharos időben is nappali őrség is rendelendő ki s ez a körülményeknek megfelelő utasításokkal latandó el. Az egy hét tartamára előre kirendelt őrségi tagok névsora vasárnaponként előzőleg a szerhöz vagy őrtányán kifüggesztendő s a kisbíró vagy az egyesület kirendelt közege által hazaküldi bemandóndó.

41. §. Az őrszolgálat teljesítésében a kirendelt tűzör magát más tűzörrel is helyettesítheti, de ennek előállításáért ő felelős. Az így jelentkező helyettes őr a szolgálatban már saját felelősségére működik.

42. §. Az őrségre kirendelt de igazolatlanul elmaradó tűzör mulasztásáért, elkésés vagy korai távozas, az őrségi teendő hanyag vagy rendelenes teljesítése, engedélenség vagy makacsosságért 1 firtól 10 firtig büntethető.

43. §. Őrszolgálatra alkalmatlannak vagy egyébként használhatatlannak talált őrségi tag az őrségből kizárható. Ezen esetben az illető család vagy más tagot akit vagy pedig a jelen szabályzat 30. §-a alkalmaztatik ellenében.

44. §. A gyakorló szolgálat a tűzóri tudni és tenivalók rendszeres elsajátításában áll. E végből a tűzörök tartoznak a tél folyamán lehetőleg január és februárban a kijelölt helyen és időben a részükre tartandó elméleti előadásra megjelenni. — Tartoznak továbbá a május vagy június hónapban megtartandó nagygyakorlatnál, esetleg a szükséghez képest több gyakorlatnál is a riadó jelre, megfelelő szereléssel, sügöns megjelenni, ott osztályba sorakozni s a parancsnak híven eleget tenni.

45. §. Az elméleti vagy riadó gyakorlatoknál igazolatlanul elmaradó, vagy ott rendtelen magaviseletet tanúsító tűzör 50 krlól 5 firtig büntethető. Igazolatlan elkésés vagy korai távozas hasonlóképpen büntethetik.

46. §. A tűzörség műszaki kiképzését és oktatását ott, a hol önkéntes tűzoltóság van, ennek tisztikara vezeti. Egyéb helyeken pedig a vármegyei tűzoltószövetség járási biztosa vagy felügyelője, ez utóbbiak felmerülő fuvar és napi díj költségét a község viseli.

47. §. A foggattal rendelkező községi lakosok tekintet nélkül arra, valjon különben is köteles tűzörök-e vagy nem, — tartoznak előzetes kirende-

36. §. Tűzörség csetvére-féle szlüzsbó dopernása, kakti: strázsá vucsé-si, ognya gaszaci s dunsznot, stera je nej tá valon.

37. §. Na strázi szlüzbsa sze tak doperneszé, ka te parancsnok-ság vszákden ji vees vó posle na strázso, steri v-leti náimre od marcziusa prvoga do dokonca szeptembra veséer od 9 vóre za goidna do 4 vóre, v-zimi ali szí od oktobra 1-ga dnéva dokonca februára veséer od 7 zagoidno do 5 vóre sztála vu veskoj hízi, sztála pa po strázi hodi, ovi strázáro v raesnu eszi sze zarazimísi ti vó zrendeliváni önkéntesje túdi do 100 hízs 4, do 200 hízs 6, do 300 hízs 8, do 400 hízs 10 i ober oni od 10 do 16 vózrendeljtje.

38. §. Ta vó zrendeliváni strázsa eden őrparancsnok (strázse zapovednik) tam gde túzoltó-drústvaz jeszte, pouleg nyevoga pelanya veséer pri szertársi ali gde ta skér jeszte, ali pred podnjim boducim sze zglási szlüzsbó kak eden oficéer prek vzeze, i gda je pregledno, ka je skér sze v-rdí, zapoved vódi, ka v-leti do 10 vóre, v-zimi pa do 9 vóre na mense csoporte sze razdeljavajones vu obesine vilicazj strázse hodbo doperneszé. Teda te strázse polozica na strázse meszto pride i tam do 1 vóre po pol-nouesi pocesinek derzi, ti ovi pa okouli hodjo po strázi. Strázsa sze dokonca jelentisi naplo sze podpsire, pri szertársi ali pri helyettesi sze zglási, tomi prednyemi oficéri znyane dá — odpisztjio domou.

39. §. Strázse dunsznot je szker meti na tou, ka naj obesine persone, nyihovo blágo od nyega náj bole obarvano bode, i vu gúnszotí sztoji. — Szpunyáva vsze one dunszotí, stera sze do szega mao ti bakterje i k-tem zrendeliváni szkerbnoszeési dopernásá za toga volo czjio nous okouli hodjo, koresmé i gde sze pitvna odava, telikáze táksi hízi, gde sze lagoji lúdjé gor zderzavájo, veszkrát pogldnjo, ka k-tesmarije zapertka vóre naj zoderzjio, na tou paziti, — esi nerédno delo na pamet vzeze, jo tou pri v-posednjí ali pri veskom ritari, ali pri sandaraj hitro notri zglaszjio, vzapokoga menesnoga esloveka zgrabio i veskoga rihlara pelajo. Csi sze ognya szkazsjije, ognjeno znamenje dajo, ali zvonjenom ali z-drúgov prilicsnov priukov, na gasenýj valon skér na m-szto ognya szprávjio i tam zasnejo gúnszotí. Csi je obesina ali nyéna vrednoszt véksem mertíki nevouli vódjána te sze more vees túzörv vó zapovedati.

40. §. Strázsa sze v-tí mési veszniczaj szamo na mocno trejmen zrendeljtje, — gda i gde szonye ali bucsa, szoldákov pobéránye, controleria, szoldákov maseránye, ali vu táksi hípi, gda je vrejnoszt kadoj neszeszi vó djána — pri velikom vetrojvi, vihéru vu taksem czajtí vudné túdi morejo strázsarje vó zrendeliváni bíti, i na tou gledoncs nyim vesenyé vó dámo. Na eden tyeden vó zrendeliváni z-strázáro iména sze v-nedelo morejo na skernoj hízi ali na strázarszkoj hízi vó djati, i po málom ritari sze od hízise do hízise drústv kotrigam more zapovedati.

41. §. Te túzör na strázso meszto szébe drúgoga túdi lehko posle, ali za nyega je on dunszen odgovarjati. Té táksi je vu szlüzsbí sztan za szébe dunszen odgovarjati.

42. §. Táksi, ki je na strázso vó zapovedan, vó osztáne, ali keszno pride, ali raneg odide, ali nebugna, z-manosztjov szvojo dunsznot oprávlá, kak glavács sze od 1 firt do 10 firt kastigati dá.

43. §. Ki je takso szlüzsbó nej valon, on sze lehko vó zapré; v-táksém czajtí familia meszto nyega lehko drúgoga posztávi — ali v-30. §. naprej dána nítza.

44. §. Tá szlüzbsa sze od person more navestí. Za toga volo szo dunszi fi feiervarkáje vziúsi ezi je mogucee január i február meszjezci na vózrendelivanom meszti i czajtí na vesenyé vkúper priú. Dunszi szo zvúna toga május ali június meszjezsa, ali esi je potrebnjo veszkrát na ex-czeranye kak sze nyim na znyane dá czakumpak hitro naprej sztopnti, tam vu red sztopnti i zapoved doperneszé.

45. §. Ki od vesenya ali ex-czeranya brez zroka vó osztáne, ali pa esi sze zroka meszto pride ali odide, sze túdi kastigati dá.

46. §. Túzörv vesenyé i navesenýj tam gde önkéntes drústvo jeszte, szam te predczy doperneszé. V-drúgi meszaj vármegýszki túzoltó-szövetszege járski biztos ali inspektor, kim sze foringa i napi díj od vézsi more plácáti, doperneszé tuo.

47. §. Vu vézsi boduceni vszi onj mesztancsarje, ki z-prézsnov márov ládajo

Bár minden nép megünnepi a karácsonyt, mégis ez ünnepet sehol sem látjuk oly becsben, mint a németeknél. Magának a karácsonynak, mint egyházi ünnepnek hagyományai, a szokások és babonák, a mesebeli alakok, mind kiválóan német eredetűek. Ez az a közös forrás, melyből minden nemzet merítet a maga külön karácsonyához. De minő különbség a részletekben! Európa egyik szelétől a másikig minden nép karácsonyában vannak oly vonások, melyek semmiben sem hasonlítanak egymáshoz s egészen más-más képet adnak a szent karácsony ünneplésének.

Franciaországban pl. a karácsony alig mondható a család ünnepeinek. Csak két szokás él itt, a mely a karácsonyi ajándékozásokkal van kapcsolatlan, a Mikulás, fehér szakállal s a kandelabóba helyezett gyermekekzók, melyekbe karácsony éjelen a „Kis Mikulás” a kémenyen át teszi be ajándékait. — Főleg a vidéken egy-egy áldozatkész polgár szokott Mikulásnak öltözni, aki nagy jár házról-házra, megkopogtatva az ablakokat, tudakozódva, hogy jók voltak-e a gyermekek, s ha igen, czukrokat oszt ki nekik vallára tett zsákjából.

Az angoloknál nem ismeretes a karácsonyfá. De igen is ég a viaszgyertyák helyett e napon egy roppan tuszó a kandelabóban. Emellett a templomokat it is feldisztik karácsonykor repkényvel, zöld agakkal, a házban pedig a fagyöngyöt függesztik fel a tetőzetre. Csaknem minden angol család elküldi karácsonykor a hagyományos disznófét, s ahol erre nem telik, ott legalább a sítőkéni vesznek egy-egy lepényt disznófő alakban sütvé.

Svédországban ellenben minden könyhábon ott van a karácsonyfá, de a fehére kerényet majh mindenütt vaddisznó alakban sütvé, vagy legalább annak képével czifrázzák fel. Gyakran vetnek el karácsony este szalmát is a szobában, melynek aztán különös ért tulajdonítanak. Megetik a marhával, hogy a betegségtől megóvják, éjelenkor a fak körül csavarják, vagy a szántoföldre szórják, hogy jó termést hozzon. Még az égetett gyertyákat is elteszik varázszerűl.

Igen élénk a karácsonyi ünnep Spanyolország fővárosában, Madridban is, ahol a szent estét „jó éj”-nek nevezik. Ilyenkor a töreken egy egész sereg árulódban, melyekben mindenféle sít-ményeket, továbbá különféle gyümölcsöket, czukros és malozás lepényeket árusítanak el. Nagy kelete van ilyenkor a tarka selyempantlikáknak, imádságos könyveknek, népdaloknak, olvasóknak, szentképeknek és hangszereknek.

Megvagyok győződve, hogy kedves olvasóink mindegyikének jutott a szent estén egy is, más is. Tiszta szívemből kívánom, hogy szerenczen nekik nagy örömet, és ezt a kívánságot megtoldom egy mással is:

Boldog új évet! *András doktor.*

Vszako lúszto szveti koledne szvétke, dönök nigdi ne nájdemo onoga tak na velíko ceszslivozati kak pri nemezaj. Koledim szvétkan návoda vjüvicséványai i szkazsíványe vngó féle báb, vesz od unecoz szhájajo, od steri je vnuogi drúgi návod szebi za szvojo i rávno szamo koledni! V-Európi od ednoga krajá do drúgoga sze níkej raesobca ne nájde k-koledan.

Vu Franczu kon komaj lejko právimo koledne szvétke za familiszko szvétke, szamo dvojno návoda jeszte tú, stero vu ednom túdi vu senkov tálanýi — te Miklusz szvojev bejlov brádrov nálestjio veszélí senk, vu eszejlecze male deezé, stera deesica vu kamen, ali pod rohr polozsjio veséer koledni, naj sze nyim senk ponýen notri pisztí. Taksega hípa sze eden moski vu Mikluszko obleszé, steri od hízise do hízise hodi, i deezé szága. esi nedó verli, te nyim na koledne szvétke Jezus níkej ne prneszé, i naprej nyim dáva esokörke vó z-dnoga zálka, steroza na hrami polozsno noszi.

Vu Angolszkom ne poznajo kolednoga dnéva, nego meszto szvejes vuzsége eden v-iki pen, pred komeom, i pri onom szviszko glávo peséjo, i esese tesztou ali bedré szviszkoj formi glihno omejszjo, i peséjo, med szebon szí pa gor sztálajo.

Vu Svédskom vszakoj künyji sztoji eden jaliések, steri je szvejesami gori czifran, pouleg nyega polozsjio z-bejlogo tesztá szviszkoj glávi glihni krüh. Dosztrakrat túdi taksega czajtí szameo torjio v-hízi, steroimi te velko mokes májo vüpati. Z-márov dájo gor poszti, naj sze bole plodi, pa az szkasega betegs sze náj obvarjé, kouli pou nousi szlamó koulik dréjva za szkésjejo, ali pa vó na nyivo zmeesjo, ka de ten bole bouzge pouvalo. Esese zaszegea szvejesé túdi szranjio za bajlo.

Tak vó gléda radoszní szvétke v-Spanyolszkon országi — Madridi túdi, de szveto nousze za „dobro nousé” zovéjo. Taksega czajtí na plázi doszta satorov jeszte, v-stíru vszakfélese pesénye szadújo no drovnjio odavajo. V-liko odajo malo túdi táksega híjpa szjio pantliczke, molitvene knige, peszmi ono szvéri kepi.

Vörjem, ka mojim esztilem túdi je bio ete szvéték radosztí dén, i zsz-levavsi, ka bi tou nyimi velko veszélj szpravilo, ober toga túdi zszel-n

Blajáseno nouvo leto!

András doktor.

Különféle.

— **Érvénytelen levelező-lapok.** Sokszor esik meg az emberen, hogy írás közből nagyobb gondolatok vagy fontosabb közölni valók jutnak eszébe, melyeket okvetlenül akarnának közölni, de a nagyon is szűken kimért levelezőlapnak írásra szánt oldala nem elégséges a hosszabb közlemények leírására s ilyenkor sokan azt teszik, hogy egy-két sor szöveget, dátumot, nevet stb. átvisznek a címzésnek szánt oldalra. Ezen eljárással szemben figyelmeztetjük t. olvasóinkat, hogy egy postai rendelél értelmében semmiféle sem írott, sem nyomtatott közleményt, jegyzetet, de még nevet sem szabad a levelező-lapok címololdalára írni, mert az ilyen levelező-lapot a postahivatal mint érvénytelen nem fog a rendelései helyére juttatni, miköböl az illető a kiadott posta-díj elvesztése által kárt szenved s e mellett ily levelező-lapok kézhöz nem juttatása által kellemetlenségnek s üzleti zavaroknak teszi ki magát. Szolgálnak tehát intelmül, hogy a levelező-lapnak címoladala a postakincstáré, melyre csak a címzettnek neve, foglalkozása, s lakása jegyezhető föl, semmi egyéb, és hogy a magánjegyzetek, írásbeli közlemények e helyütt csak zavarólag hatnak a kézbesítés körül.

— **Még az állatoknál is otthon az irigység.** Az állattenyésztők a tiroli és stájer havasokon legkedvesebb és legszebb teheneik nyakára ezüst eszengetyűt aggatnak. Ha egy ily tehén kitüntetésé levéve, a nyájban egy másik vetélytársa nyakába akasztatik, úgy az előbbeni mindaddig üldözi és rugja ezt, míg nem egyik vagy másik közülük a csordából el lesz távolítva. Itt az irigység káros hatása. — míg az érdemszalag és csillagokkal diszített nagy férfiaknál a nyílt irigység ép az ellenkezőt szállí, mert ez urakat ép e kitüntetés tartja korlátlan belül.

— **A kis gyermekek karon hordozása.** Gyakran látható, hogy az anyák, vagy a dajkák többnyire egy-egy karjukon tartják a kis gyermekeket. Ez nagyon helytelen s a kicsinyek egészségére káros kihatású szokás, mivel a kis gyermek ily tartás közben testének egy részével rendszeren az anyának, vagy a dajkának a mellére támaszkodik s ez által gerincoszlopát ezen támpont fele görbítve hajtja, hogy a keskeny, ingó ülőhelyen magát fenn bírja tartani. Nem csoda, ha a még gyenge gyermekek gerincoszlopa az ily ferde tartás következtében állandóan görbe marad s a kis teremtés, már a fejlődés korszakában néha nyomorékká válik. Ugyanezért ajánlatos, hogy a kis gyermekeket mentől kevésbé hordozassuk a karon.

— **Haydn** a híres zeneszerző a ki Ausztriában közel a magyar határhoz született. Eszterházy herceg házi zenekarának vezetője volt. Midőn egyszer a herceg az összes zenekarát elbocsájtani akarta, Haydn azon eredeti ötletre jutott, hogy egy symphoniát ír, melynek végdallamaiban felváltva minden hangra egy solo jutott, mely így hangzott: „A gyertyát eloltani és távozni“. — Így tehát egyik gyertya a másik után el lett oltva és a zenészek is az utolsóig eltávoztak. — A herceg Haydnnel egyedül visszamaradván, érezte mit jelentsen ezen sajátos kamarazene, megölelte Haydnt s minden a régimel maradt.

Nevezzünk!

— **A szivarok drágaságáról** lévén szó, kérdi A: Hogyan, ön daczára fogadásának már a nyolczadik szivart szíjja? Lásna, akkor én már állhatatosabb vagyok, mert nekem egy szivar elég egész hétre.

- B. Hogyan lehetséges ez?
- A. Mert egyáltalán nem szivarozom.

- **A koresmában:** Mit gondol, szomszéd, lesz-e háború?
- Mindjárt megmondom. Hány óra van?
- Éjfél után 3 óra.
- No akkor lesz háború . . . otthon a feleségemmel.

Henyélésben kapta az ur a kaszásokat.

— Na, gazemberek — mondja az ur, — gyönyörűen dolgoztok, hanem melyik a leglustább közöleték? annak egy huszast adok.
Mind fölugrott, csak egy cigány maradt az árnyékban fekve.
— Nagy uram! — mondja aztán, — nem csusztatná ide a zsebembe ázst á husást? restellek fitelni.
Persze az övé lett a huszas.

Néhány tanuló össztalálkozván egy szegény aszonynyal, ki szamarakat hajtott, kérdik tőle a pajkosok:
— Hova megy kend, *szamarak anyja?*
— A városba, édes *fiam*, — vagót vissza az asszony.

Valami urnak megtetszett a cigányoknak a pófája, rá akarta beszélni a cigányt, hogy hagyja magát lerajzoltatni.
— Tanti! — mondja neki az ur, — *leveteltek* én téged!
— Semmi sem les abból, nagyságos ur, — védelmezé magát a cigány.
— Hát láttál már valakit *levetni?*
— *Asz akasztufaru?* — kérdi vissza a cigány.

Rázlocsnoféle.

— **Postinszke kárte nuczanye.** Dosztrakát sze pripeti, ka med pizsalon nam drúgo vecs kaj v-pamet pride, stero bi radi túdi notri v-pizmo djái, kakti na kárto szpizsali ali na tiszto málo kárto meszto nemre mo vsze gor szpizsati ino szoujo nisterni, ka v-tákszem táli te tou vcsinijo, ka v-nisterni red ali pa dátum, átrez pri kárta, na drúgi kráj de szamo átrez more sztái — dale prek pisejo. Na tou gledoucs opominamo nase cstenyare, ka pouleg postinszkoga rendeluvanye niksefele pizsalo ali zamerkanye nezsimo na tiszti kráj pri 2 krajzaraj kártajsz, — szamo átrez, záto da táksze kárte na posti kak nika nej vrejnde nede dale posilali, liki zaverzsejo, lúszto pa po ten ka ov v-rouke ne dobij, kvár má lejko káksega. Naj tou zamerkanye bode, ka eden kráj je za orszacszi sztran, gde átrez pa stempel jezste, gde drúgo nemre biti, ino po táksen narédnon pizsali sze szamo mejslinge vó prijdejo.

— **Esese pri máhri túdi** nevoscsenoszt jezste. Máhre pouvniczke na tirolszkon pa na stájszrski bregáj toj nájlepsjo kravi na sinyek szrebraui vúneez obejszijo. Csi pa od edne táksze vószkázanye kravé sze zvúneez dozjeme pa na drúgo kravo obejszi, te ta pervejsa krava tou tecsasz nagánya, dokces sze od nyé z-serega vó ne zeme. Tú je nevoscsenoszt navarna, ali pri velkoj goszpodaj, steri szo szken zse vószkázani, rávno to na opasno sego dájo, záto da tákszo goszpode rávno tou vószkázanye derzsi nazáj.

— **Máto deezo varvanye.** Dosztrakát vjidimo, ka mati ali pá derzsina kakti varvaukinya dejte na ednon rouki derzsj. Tou je nej dobro pa ná deezo sztran navarno, záto da málo dejte sze tak derzsj te nájveksen táli ino ali na materno ali pa na varvaukinyo tejo lézse pa tak szenyemi méko tejo nakrejivo szprávi. Nej je te csúda, csi drovnic dezi herbot poulek tákszege varvanye póklavo osztane, ino vesászi esese v-mládnon czujti sze na kondistvo szprávi. Záto je zselno, ka málo deezo po ten bole na reiczí na rokaj dájmo noszti.

Piaci árak.

Muraszombat, 1888. december 30.

Buza 100 kilogrammonként	—	6.90
Rozs . . . métermászaja	4.80	5 —
Zab	—	5. —
Hajdina	—	5.50
Köles	—	5.40
Löhernag	—	45. —

Neuman Adolf.

A nap és éj hossza.

Január	A nap		A hold	
	kel	nyugsz.	kel	nyugsz.
1.	7:52	4:15	6:44	9:13
2.	7:52	4:16	7:53	9:52
3.	7:52	4:17	9:05	10:20
4.	7:52	4:18	10:20	10:57
5.	7:52	4:18	11:30	11:25
6.	7:51	4:30	éjfék.	11:52

Szmejmosze!

— **Od cigárov je gues bio** ino A. píta, kak je tou vej szo sze oui sztavili, ka nedo kadilji, pa zse toga oszmozga kadijo? Vjidjo te zse vecs terpejnje mam, záto da meni dojde eden cigári na czejli tyden.

- B. Kak je tou mougovce?
- A. Záto ka jazs nance ne kadin.

- **V-osterlji:** Ka miszlte sznoszid, bode bojna?
- Vesaszi poven, kelko vóra jezste?
- Po pou nouest 3 vóra.
- Te boude bojna . . . domá z-zsenouv.

Vu monyouszti je najsao gazda te koszce.
— Na, klantosje, — právi gazda, — lipou delate, ali steri je te nájveksi manyák med vani? tisztoi edno dvajsicszo dam.
Vszí szo gorszkoesili, szamo eden cigány je osztauo vu szcenjo lezszecs.
— Velki gospod! — odgovori, — jeli nebi pústili notri v-ménco zsebko to dvajsicszo? manyárim gorstanoti.
Tisztoza je bila dvajsicsza.

Nisterni díczke szo zse vkúp najsi z-ednov zszenszkov, stera je szamáro gnála, pitajo od nyé hunczfútje:
— Kama idete vi, *szamárszka mati?*
— Vu váras, *lúbléni moj szín*, — je nazáj vszeikla zszenszka.

Ednomi goszpoudi zse povidó cigányszki obráz, stóo nagucsati cigána, ka náj sze dá dolzmálati.
— Dáde! — velí nyemi goszpoud, — jazs te dám *dolzéti!*
— Niká nede zstoga, plemeniti gospoud, — sze bráno cigán.
— Hát szí zse vido koga *dolzéti?*
— Zs-gáoge doli? — píta nezáj cigány.

HIRDETÉSEK.

Árverési hirdetményi kivonat.

1912/888.

A muraszombati kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zieger Mihály taukai lakos végrehajtatónak Raposa István völgyközi lakos végrehajtást szenvedő elleni 49 frt 24 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében (a muraszombati kir. járásbírósg) területén lévő Völgyköz község határában fekvő a völgyközi 80. sz. tjkvben A. I. 1-5. sor- és 77. házáz, alatti, — mégis a 81. sz. tjkvben 221. szsz. alatt Raposa István tulajdonán felvett ingatlanokra az árverést 435 forint ezenel megállapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi január hó 3-ik napján délelőtt 10 órakor Völgyköz község bírának házáná megtagrtandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési árón alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserának 10 százalékát vagyis 43 frt 50 kr kért pénzben, vagy 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfoylammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt Igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes ártékpapírban a kiküldött kezezel letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Muraszombatan, 1888. évi július hó 1. napján.
A muraszombati kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.
KOVÁCS, kir. aljbíró.

Asthma

Általán erősebben gyogyítja sik. Zyrhóles még magas koru betegségben is. A bal kézre és az om meggyógyít a lábak hidegek e, macskók P. Waldhaus-hoz, Drezda, Heiligsgraben-és 22. n. a kir. rendelősi irada átadandom.

MELLBAJOK

minden nem, még a legkisebb cselek is, a hájat teljesen felt. Kizárólag nyomán gyökeresen gyogyítják, amit bizonyítanak a mindig szereplo, 1898, — hivatalból is meggyógyít. A bal kézre a meggyógyít, valon a lábak hidegek e, levőben P. Waldhaus-hoz, Drezda, Heiligsgraben-és 22. n. intézendő. (333, 26-4)

Mutatványszámok ingyen és bérmentve küldetnek.

Magyarország legelősebb és legdiszesebb képes hetilapja a

„KEPES CSALÁDI LAPOK“

Minden társadalmi, szociológiai s ismeretterjesztő hetilap eddig is megelshetetlen szolgálatokat tett a magyar nemzeti köznevelésnek, ma azonban nemcsak kiváló tényezője a magyar irodalomnak, hanem nélkülözhetetlen barátja a magyar művelt családoknak. Változatos, élénk s a legszörubb kritikát is kiálló olvasmányai: a legelősebb magyar író tollából érnek s a külföldi irodalomból csak a színarany mutatójak az az olvasó közönségnek. A gondos élénk szerkesztés, az izléses és díszes kiállítás, az ezme és az érdelem-nemestől tartalom, a jó írás, a legelősebb külföldi lapok képeivel versenyző művész kivételi képek szellemi kincsét avatják minden számt.

A „Képes Családi Lapok“ előző-tesí ára „Hölgyek Lapja“ című dívatmellettel és a külön könyve bekötött regény-mellettel együtt: Egész évre — — — 6 frt — kr. Fél évre — — — 3 frt — kr. Negyed évre — — — 1 frt 50 kr. (313. 3-1)

Előfizetések legelősebb postautalványval küldendők. Mutatványszámok ingyen és bérmentve küld és előfizetéseket a hó bármely napjától elfogad a „KEPES CSALÁDI LAPOK“ kiadóhivatala Budapeston, V. ker. Nagy-Korona-utca 20. szám.

===== Teljes számu példányokkal még mindig szolgálhatunk. =====

Mutatványszámok ingyen és bérmentve küldetnek.

Mária-czelli gyomorcsseppek,



Jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bánatmai ellen, és felülmulhatlan az étvágyhiány gyomorgyengeség, rossz szagú lehellet, szelek, savanyu felbőfögés, kolika, gyomorhurut, gyomorégés, hulykó-képződés, túlságos nyalka-képződés, sargaság, andor és hányás, főfajás (ha az a gyomorból ered), gyomorgörös, székszorulat, a gyomornak tüterreltsége étel és ital által, giliszta, lép- és májbetegség, ugyiszentin arany-eres bánatmai ellen.

Egy üvege ára használati utatissal együtt 40 kr.

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben:

BRADY KAROLY

„az Órangyalhoz“ címzett gyógyszerárban Kremzierben, Morvaországban.
Kapható Muraszombatan: BÓLCS BELA gyógyszerárban a „Magyar Koronához“, valamint az ország minden gyógyszerárban. (45. 52-33)

Tíz forint naponkénti mellék-kereset

tőke koezkázatása nélkül, sorsjegyeknek részletfizetésre való eladása által (az 1888. évi XXXI. t. cz értelmében).

Ajánlatok **Redlich Dávid** 388, 5-5.
bank- és váltó-üzletész, Budapest, Keeskméti utca 11. intézendők.

Ritka alkalom!!!
Bécsi Partie- és alkalmi áruk csoportban
CSÓDTÖMEGEKBŐL
nagyban és kicsinyben, tuezatonként vagy darabokban.
Kereskedőknek a legelősebb bevásárlási forrás.
I. Csoport a 50 kr.

3 db Phoenix-éret nagy kanál-örökösen feter marad	3 db in fogkefe csontnyállal.	1 db finom francia szatim-legező gazdagon festve.
3 db ugyanolyan villa.	3 darab jó szárfűny vagy 2 db egy finom dobozban val zsebfűny.	1 db egy finom dobozban val tajték- és borostyán szivar- és szivarka részére.
6 db ugyanolyan kávékanál.	1 db kátoos finom női pénz-tárca.	1 db Rakóczy magyar pija meggyfa-száral és selyem bojttal, díttajtékébol.
2 db kávé- és vizitálca ezreből, festve és lakktrozva	3 db amerikai lámpaoló.	1 db Mikádó, elegyetelő: kellemes, faragott zsebpija különös vízfolyással.
2 gros 288 darab nagy fehér gyöngyházgomb.	3 db finom porcellán (szines) gyömműlkeskés avagy	1 db Uj találmányú Nargelék és hölgyek részére.
1 gros 144 db meg nagyobb gyöngyházgomb.	3 db villa polttrozott arany-bronz pengével.	1 db Uj találmányú Nargelék és hölgyek részére, papír nélküli használatra, szab, nikotin dugóval, felette egészséges.
2 pár finom házi papucs urak és hölgyek részére.	2 drb mellényesb dohány-dohányiszivarka, papír nélküli használatra, szab, nikotin dugóval, felette egészséges.	
1 pár ugyanily comód-éztö-pőkészíték finom külföldi faból díttajtékébol.		

II. csoport a 1 frt.

(337, 13-5)

10 db nagy gombolyag kötő-paput, egy dobozban 500 gr.	3 pár nagyon jól kötött urifrisny.	78 db női broche (eddig meg nem létezőt) fehér, s vörös színben, mindenféle minták egyetlen a maga nemében)	2 pár kötött egy darabból álló uri vagy női telt keztlyi.	10 méter mindenféle selyem szalag.
8 db még nagyobb gombolyag Vignonya telt kötőpaput mindenféle színben, megszerelt erős és jó meleg, egy doboz.	1 db extrafinom legelőse selyemlyomból, műfestéssel.	6 db nagyon finom mindenféle tajték és borostyán külföldi faból faragott szivar- és szivarkatartó vagy Jux-karré-katúra szib. szab.	48 pár gyapjúgimmon harisnyakötő minden színben nők részére.	2 darab tűzölő derekszty finom bőrből nők részére (szám szerint).
3 pár ktr. fin. valodi selyem-gimmon harisnyakötő minden színben nők részére.	48 pár gyapjúgimmon harisnyakötő gyermekek részére, csattal.	72 db jó író ezerua.	3 pár kötött harisnya minden színben, erős, jó és meleg.	6 db vagyis 3 finom broche és 3 finom karpercz.
2 pár kötött harisnya ugyazoly még finomabb.	1 db extrafinom penztárca vagyis szivartárca, dohány-1 db nagyon finom művirány minden nagyszájan. Portretor és portromonate, féle színben.		1 pár patent gyermekkaris-tartó, szivartartó, visltör, zok, nagy csokrok mindennya minden nagyszájan.	

Figyelmeztetni bátorodom az igen tisztelt vevőközönséget az alom felhasználási sára és arra, hogy a megrendelt tárgyak 5 kilós csomót tegyenek, mert így legelősebb a postai szétküldés.

Megrendelések pontosan teljesítetnek és, kir. utánvét vagy az összeg előleges beküldése mellett.

Kéretik a czimre különösen figyelni.
E. BRAUN, Bécs, II., Lillienbrunnngasse 6.
Partie és alkalmi áru raktár

Tűdővész. Tűdővész.

Gázkiigőzölgés (Rectal-belövellés)

gyógyít tuberkulózist (aszcor, asztuma) adált legelőse-hurut, tüdő-hurut stb

A leghetősebb, a lérszolgalegerelősebb ideálja az orvosoknak tudóját gyogyíthatni: most egész tellességben el va érve. Világhírű tanárok és orvosok bizonyítványa, gyogyítótársz meg száz levele, zárdák, papók, es. k tisztelt sz. köszönőíratai, melyeknek hitelesített másolatait bárk kívánatra eldontheten bizonyítékul megküldöm. Teljes gyogyítás gacraa mir 8 nap alatt.

Darjandri Beumetz tanár: „Üdült legelőse-hurut teljesen gyogyított“ — **Fränzel tanár, dr. Szat osztály:** „Alaz, ejpült izakák, köhöges, kihányás, elenyészés“ — nagy édesz következik be — **Tostnylny okcs 3 kilógz** — **Dr. Wlauchlin** 29 nagy fokú tuberkulózis közöl mindannyi gyökeresen gyogyított“ — **Uguyatt nyilatkozna a beteg is. (A gázoml magában nem terhis, nem hborító és minden bajkoevetkeny biztosra)** — **A es. k. öv. szab. gáz-kiigőzölési készüléket (Rectal-belövellő)** használati utatissal sorozó részére és magánhasználatra, uty a gáz előállításához szükséges kellekőket szétküldi készpénz hátes avagy postai utánvét mellett 8 frtjaval, gázmérővel 10 frtjával.

Med. dr. Altman, Bécs, VII. Mariahilferstrasse 70.
Böhm. Kruman, 1888 március 3. Kollega ur! A tuberkulózis tudóbefolyasztásnak egy igen kényes esetében az Ön kiigőzölő-készülékével valóban kitűnő sikert értem el.
Med. dr. FANTE GYULA.
Keeskméti, 1888. szept. 11. Igen tisztelt orvos ur! Az ön kitűnő gáz-kiigőzölési készülékét 1887. őszén oly rendkívül sikerrel alkalmaztam, hogy teljesen felépültem és ezen állapotom tovább is fenállt, uty hogy egészen egészséges vagyok.
Haladatból **SZABO JULIA.**